

Výroba polotovarů a prefabrikátů z pěnových materiálů (kód: 33-012-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů (kód: 33)
Týká se povolání: Čalouník a dekoratér
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Dodržování zásad bezpečnosti práce, používání pracovních pomůcek v nábytkářství	3
Orientace v technických podkladech pro zhotovování požadovaných pěnových polotovarů	3
Volba materiálů, technologických postupů, nástrojů, strojů a zařízení a organizace práce při výrobě pěnových polotovarů a prefabrikátů	3
Výběr, příprava a údržba nástrojů, strojů a zařízení	3
Posuzování kvality pěnových a dalších pomocných materiálů pro výrobu polotovarů a prefabrikátů	3
Tvorba nářezových a stříhových plánů pro výrobu pěnových polotovarů a prefabrikátů	3
Obsluha, základní údržba a nastavení strojů a zařízení pro zpracování, opracování a spojování pěnových materiálů	3
Kontrola, balení a expedice čalouněných výrobků a čalounických materiálů	3
Nakládání s odpadem v nábytkářství	3
Zaznamenávání technických údajů a výsledků práce v čalounické výrobě a dekoratérství	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 30.01.2009 do: 18.01.2015

Kritéria a způsoby hodnocení

Dodržování zásad bezpečnosti práce, používání pracovních pomůcek v nábytkářství

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Dodržovat aktuální právní předpisy týkající se BOZP, hygieny práce a protipožární ochrany	Písemně nebo slovně + praktické předvedení
b) Udržovat pořádek a čistotu na pracovišti, organizovat si práci	Praktické předvedení
c) Používat předepsané ochranné pracovní prostředky	Písemně nebo slovně + praktické předvedení
d) Uvést zdravotní rizika při používání materiálů, strojů, zařízení – respirační, dotyková, sluchová, způsob ochrany a likvidace případných nehod (znečištění pokožky lepidlem, řezné rány při řezání a opracování pěnových materiálů, vdechnutí kousku pěny atd.)	Písemně nebo slovně
e) Uvést požární rizika (včetně nebezpečí zahoření v důsledku vzniku statické elektřiny) při manipulaci, skladování a zpracování měkkých a tuhých plastů, lepidel, balicích PE fólií a ostatních pomocných materiálů a komponentů pro výrobu pěnových prefabrikátů	Písemně nebo slovně

Je třeba splnit všechna kritéria.

Orientace v technických podkladech pro zhotovování požadovaných pěnových polotovarů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Pracovat s dodanou konstrukční a technologickou dokumentací	Praktické předvedení se slovním vysvětlením
b) Vypracovat konstrukční a technologickou dokumentaci na zhotovení pěnového polotovaru	Praktické předvedení se slovním vysvětlením
c) Využívat jednoduché počítačové aplikace při zpracování dokumentů technické přípravy výroby	Praktické předvedení se slovním vysvětlením

Je třeba splnit všechna kritéria.

Volba materiálů, technologických postupů, nástrojů, strojů a zařízení a organizace práce při výrobě pěnových polotovarů a prefabrikátů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Určit podle technické dokumentace postup práce, způsob provedení technologických operací	Praktické předvedení se slovním vysvětlením
b) Zvolit nástroje, nářadí, pomůcky a měřidla	Praktické předvedení se slovním vysvětlením
c) Zvolit druh a množství materiálů, polotovarů a součástí a určit jejich kvalitu, uvést základní rozdělení pěnových materiálů, jejich specifikace a účely použití	Praktické předvedení se slovním vysvětlením

Je třeba splnit všechna kritéria.

Výběr, příprava a údržba nástrojů, strojů a zařízení

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat stroje a zařízení a jejich funkci pro výrobu pěnových polotovarů a prefabrikátů	Písemně se slovním vysvětlením
b) Vybrat a připravit správné nástroje, nářadí, stroje, pomůcky a měřidla podle druhu prováděné operace, dílce nebo typu pěnového materiálu	Praktické předvedení se slovním vysvětlením
c) Udržovat stroje, provádět jejich seřízení, jednoduché opravy a čištění	Praktické předvedení se slovním vysvětlením

Je třeba splnit všechna kritéria.

Posuzování kvality pěnových a dalších pomocných materiálů pro výrobu polotovarů a prefabrikátů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vybrat vhodné pěnové materiály na daný polotovar podle zatížení, rozměrů, požadavků na kvalitu a cenu	Písemně nebo slovně + praktické předvedení
b) Vybrat vhodné pomocné materiály na daný polotovar podle rozměrů, požadavků na kvalitu a způsob kombinace s pěnovými materiály	Písemně nebo slovně + praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Tvorba nářezových a stříhových plánů pro výrobu pěnových polotovarů a prefabrikátů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyhotovit nářezový plán pro formátování pěnových dílců s ohledem na použité typy pěnových materiálů	Písemné praktické provedení se slovním doprovodem
b) Zhotovit stříhový plán pro formátování pomocných materiálů (např. plstě, technické textilie a PES rouna apod.)	Písemné praktické provedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Obsluha, základní údržba a nastavení strojů a zařízení pro zpracování, opracování a spojování pěnových materiálů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat způsoby strojního opracování (dělení, formátování, hranování apod.) pěnových materiálů a jejich spojování (lepení, sponkování apod.)	Slovní vysvětlení
b) Vysvětlit funkci strojů a zařízení pro opracování pěnových materiálů (dělení, formátování, hranování apod.) a jejich pojení (lepení)	Slovní vysvětlení
c) Uvést a aplikovat způsoby řezání, dělení, tvarování a lepení pěnových, pojených vláknových, potahových, kypřících aj. hlavních a pomocných materiálů	Praktické předvedení se slovním vysvětlením
d) Obsluhovat stroje a zařízení pro zpracování pěnových materiálů a jejich spojování	Praktické předvedení se slovním vysvětlením
e) Seřizovat a udržovat stroje a zařízení v bezpečném chodu	Praktické provedení a slovní doplnění

Je třeba splnit všechna kritéria.

Kontrola, balení a expedice čalouněných výrobků a čalounických materiálů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat způsoby a zásady kontroly v celém procesu výroby a skladování	Slovní vysvětlení
b) Zkontrolovat kvalitu hotových výrobků	Praktické předvedení
c) Popsat zásady označování výrobků podle platných právních předpisů	Slovní vysvětlení
d) Popsat způsoby balení výrobků podle charakteru a množství výrobků a způsobu expedice a dopravy	Slovní vysvětlení
e) Popsat zásady manipulace a skladování v celém procesu výroby	Slovní vysvětlení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Nakládání s odpadem v nábytkářství

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Objasnit vznik a druhy odpadů z výroby a zpracování pěnových polotovarů a prefabrikátů, definovat i jiné než přímé materiálové odpady (např. likvidace použitých nožů a nástrojů)	Slovní vysvětlení
b) Vysvětlit způsoby třídění, skladování, zpracování, recyklace a likvidace odpadu	Slovní vysvětlení

Je třeba splnit obě kritéria.

Zaznamenávání technických údajů a výsledků práce v čalounické výrobě a dekorátérství

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zaznamenávat veškeré technické aj. údaje	Písemně a slovně
b) Vypočítat potřebné údaje	Písemně a slovně
c) Provádět provozní evidenci a dokumentaci – dokumentace zakázky, evidence materiálu, spotřeby, odpadu apod.	Předvést písemně se slovním doprovodem

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba stanoví, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy. Dále stanoví, které pomůcky uchazeč při zkoušce nesmí používat.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO).

Ověřování způsobilostí by mělo pokud možno probíhat jako sled navazujících činností vedoucích s využitím zvolených technologických postupů ke zhotovení jednoho, případně dvou výrobků s tím, že některé způsobilosti by se ověřovaly i mimo tento rámec činnosti.

Při zadávání se doporučují např. tyto činnosti:

Práce s dodanou konstrukční a technologickou dokumentací

Volba postupu práce, volba materiálů, volba strojů, nástrojů, zařízení pro výrobu polotovarů pro výrobu pěnových polotovarů a prefabrikátů

Zhotovení stříhových a nářezových plánů

Dělení čalounických materiálů nástroji a strojky

Strojní formátování a opracování pěnových materiálů

Spojování pěnových a pomocných materiálů

Konečná úprava, značení, balení, manipulace, využití nebo likvidace odpadu

Při ověřování splnění úkolů založených na formě praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů, ke kvalitě práce i zhotoveného výrobku, ke znalosti čalounických materiálů a ke znalosti údržby čalouněných výrobků.

Výsledné hodnocení

Zkoušení uchazeče provádí jeden zkoušející. Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou způsobilost a výsledek zapisuje do klasifikačního zápisu o zkoušce. Výsledné hodnocení pro danou způsobilost musí znít „vyhověl“ nebo „nevyhověl“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé způsobilosti. Návrh na výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč vyhověl pro všechny způsobilosti, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč pro některou způsobilost nevyhověl.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou nebo před jedním autorizovaným zástupcem právnické osoby.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba musí splňovat jednu z následujících variant požadavků:

Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání čalouník + střední vzdělání s maturitní zkouškou (i v jiném oboru) a alespoň 5 let praxe jako osoba odpovědná za činnosti v oblasti čalounické výroby nebo ve funkci učitele odborného výcviku, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.

Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oblasti nábytkářské výroby a alespoň 5 let praxe jako osoba odpovědná za činnosti v oblasti čalounické výroby nebo ve funkci učitele odborného výcviku, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.

Vyšší odborné vzdělání v oblasti nábytkářské výroby a alespoň 5 let praxe jako osoba odpovědná za činnosti v oblasti čalounické výroby nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo učitele praktického vyučování, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.

Vysokoškolské vzdělání + alespoň 5 let praxe jako osoba odpovědná za činnosti v oblasti čalounické výroby nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo odborného výcviku nebo učitele praktického vyučování, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, která nemá odbornou kvalifikaci podle příslušných ustanovení zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) a přípravu zaměřenou na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.

- Autorizovaná osoba musí mít základní dovednosti práce s počítačem a s internetem (stačí doložit čestným prohlášením).

- Autorizovaná osoba musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC, tisku jednotného osvědčení a zaslání s vyhodnocením elektronickou poštou (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Pro zajištění zkoušky podle tohoto hodnotícího standardu je třeba mít k dispozici čalounickou dílnu vybavenou současnými stroji, mechanismy a zařízeními a materiálně technickým vybavením:

prostory a přísun potřebné energie odpovídající bezpečnostním a hygienickým předpisům,

materiály a polotovary pro výrobu polotovarů pro matracové potahy,

technologické postupy,

technologické vybavení pro výrobu polotovarů pro matracové potahy,

příjemky, výdejky zboží a materiálů.

Odpovídající technické vybavení nutné k zajištění bezpečnosti a hygieny práce a protipožární ochrany.

K žádosti o autorizaci žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické vybavení jiné organizace, přiloží k žádosti o autorizaci smlouvu o jeho využívání nebo pronájmu, která bude uzavřena nejméně na dobu pěti let.

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 15 až 20 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 4 až 6 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být podle zadaných výrobků rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnotícího standardu

Hodnotící standard byl zpracován ve spolupráci se Sektorovou radou nábytkářů a zástupci následujících institucí:

Asociace českých nábytkářů

Cech čalouníků a dekoratérů

Národní ústav odborného vzdělávání

Svaz zaměstnanců dřevozpracujícího průmyslu